

Sevinç Altınçekiç (1964 -)

Çocukluğu Almanya'da geçti. 1980'de Türkiye'ye döndü, İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu.

Çeviriye Margaret Atwood'un *Damızlık Kızın Öyküsü* adlı kitabıyla başladı. Aralarında Juli Zeh'den *Serbest Düşüş*, Anna Seghers'ten *Ölüler Genç Kalır*, Michael Brenner'den *Kısa Yahudi Tarihi* ve Gabriele von Arnim'den *Yemek* adlı eserlerin de bulunduğu çok sayıda yapıtı Türkçeye kazandırmıştır.

BERNHARD KELLERMANN

TÜNEL

ROMAN

TÜRKÇESİ

SEVİNÇ ALTINÇEKİÇ

*yordam
edebiyat*

Yordam Edebiyat: 25 • Tünel • Bernhard Kellermann
ISBN 978-605-172-213-9 • *Türkçesi:* Sevinç Altınçekiç • *Redaksiyon:* Ali Mert
Düzeltilme: Deniz Eren İnan • *Kapak ve İç Tasarım:* Savaş Çekiç
Sayfa Düzeni: Gönül Göner • *Birinci Basım:* Eylül 2017
© ars vivendi verlag GmbH & Co. KG, Cadolzburg, 2015; © Yordam Kitap, 2017

Yordam Kitap Basın ve Yayın Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 10829)
Çatalçeşme Sokağı Gendaş Han No: 19 Kat:3 34110 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 0212 528 19 10 • Faks: 0212 528 19 09
W: www.yordamkitap.com • E: info@yordamkitap.com
www.facebook.com/YordamEdebiyat • www.twitter.com/YordamEdebiyat

Baskı: Yazın Basın Yayın Matbaacılık Turizm Tic.Ltd.Şti. (Sertifika No: 12028)
İ.O.S.B. Çevre Sanayi Sitesi 8. Blok No:38-40-42-44
Başakşehir - İstanbul
Tel: 0212 5650122

TÜNEL

ROMAN

TÜNEL'DEN ÇIKAN YAZAR: BERNHARD KELLERMANN

Alman edebiyatının yirminci yüzyılın ilk kesitindeki önemli temsilcilerinden Bernhard Kellermann, 1879'da Bavyera'da doğdu. Yirmi yaşındayken Münich'teki Teknik Üniversite'ye kaydolana Kellermann, önce genel derslere devam etti, ardından resim ve Alman edebiyatı üzerine odaklandı.

Aldığı bu eğitimin etkisiyle ilk başta resim çalışmalarına ağırlık veren Bernhard Kellermann, daha sonra yirmi beş yaşında kaleme aldığı ilk romanı *Yester ve Li* ile edebiyat dünyasına adım attı ve 1951 senesindeki ölümüne dek, kırk yedi yıl boyunca, romanlar, öyküler, şiirler, gezi kitapları, makale ve denemeler kaleme aldı.

Kellermann'ın *Yester ve Li*'nin ardından yazdığı romanları *Ingeborg* (1906) ve *Der Tor*, eleştirmenlere göre neo-romantik empresyonist akımın etkisinde kaldığı yapıtlardır. *Ingeborg* aynı zamanda yazara belli bir başarı ve ün getiren ilk eseri olmuş, 1906-1939 yılları arasında 131 baskı yapmıştır.

Bernhard Kellermann'a asıl ün sağlayan, uluslararası bir başarı getiren yapıtı ise 1913 senesinde kaleme aldığı *Tünel* olmuştur. Kellermann'la birlikte yayıncısı S. Fischer Verlag'a da uluslararası kapıları açan roman, ilk altı ayda yüz bin okura ulaşmış, ardından 25 dile birden çevrilmiş, bu çevirilerle birlikte kısa sürede okur sayısı milyonlara ulaşırken yirminci yüzyılın ilk diliminin en başarılı kitaplarından biri olarak kabul edilmiştir.

Kıta Avrupası ile Kuzey Amerika arasında okyanus altından bir tünel inşa etme hayaline/kurgusuna dayanan roman, özellikle Amerikan edisyonuyla birlikte geniş tartışmalara yol açtı. Kimi eleştirmenlerin bilim kurgu ve fantastik edebiyata dâhil ettiği, kimilerinin zorlu çalışma koşullarını ve kapitalizm eleştirisini öne çıkardığı için sosyal

gerçekçi boyutuyla değerlendirdiği *Tünel*'e, "teknik-ütopyacı roman" gibi yakıştırımlar da yapıldı ve böylesi bir projenin gerçekliğine dair "mühendisçe" tartışmalar da edebiyat tartışmalarına eklendi.

Tünel'in popülerliği edebiyat ve teknoloji alanlarıyla da sınırlı kalmadı ve roman tam dört kez sinemaya uyarlandı. İlk olarak 1915'te Alman yönetmen William Wauer'in çektiği sessiz filmle beyazperdeye yansıyan *Tünel*, daha sonra 1933 ve 1935 senelerinde üç kez daha filme alındı. Curtis Bernhardt'ın çektiği ikinci Alman filminin, ayrı oyuncularla Fransız versiyonu da çekilirken, Amerikalı yönetmen Maurice Elvey de *Transatlantik Tünel* adlı bir dördüncü filmle sinemaseverlerin karşısına çıktı.

Birinci Dünya Savaşı yıllarında *Berliner Tageblatt* gazetesi için savaş muhabirliği yapan ve savaşa dair belge-romanlar kaleme alan Bernhard Kellermann'ın *Tünel*'in ardından en çok ses getiren eseri ise 1920 yılında yazdığı *Der 9 November* oldu. Almanya'da 1918 Devrimi'nde yaşananları anlatan bu eseri, subay ve askerlerin halka karşı olumsuz davranışlarını tasvir ettiği ve militarizmi eleştirdiği için, sonradan Nazi döneminde yasaklandı ve yakıldı.

Kellermann'ın edebiyat yolculuğu kaleme aldığı çok sayıda kısa roman ve öyküyle devam ederken, 1926'dan itibaren, Rusya, İran, Hindistan, Burma, Tayland, Vietnam, Tibet ve Çin'e yaptığı yolculukların ardından yazdığı seyahat kitapları da yazarın eserleri arasına katıldı.

Nazi Almanyası'nda bazı eserleri yasaklansa da ülkeyi terk etmeyen Bernhard Kellermann, ucuz/popüler romanlar yazarak geçimini sağlamaya çalıştı. Bunlar arasında en çok ilgi gören eseri, Titanic gemisinin batışını anlattığı *Das Blau Band* oldu. İkinci Dünya Savaşı'nın ve diktatörlüğün çöküşünün ardından çalışmalarını Doğu Almanya'da sürdürme kararı alan yazar, Johannes R. Becher ile birlikte GDR Kültür Derneği'nde çalıştı, ayrıca Alman-Sovyet Kardeşliği Topluluğu'nun da başkanlığını yaptı. Doğu Almanya'daki bu angajmanları nedeniyle bir süre Batı Almanya'daki kitapçılar tarafından boykota uğrayan Kellermann'ın eserleri, 1951'deki ölümünün ardından yeniden tüm ülkede ve dünyada yayımlanmaya başladı.

BİRİNCİ BÖLÜM

MENİ inşa edilen Madison Meydanı Sarayı'nın açılış konseri, sezonun en önemli etkinliğiydi. Gelmiş geçmiş en olağanüstü konserlerden biriydi. Her bir enstrümanı dünyaca ünlü bir müzisyenin çaldığı orkestrada, tam tamına iki yüz yirmi icracı vardı. Orkestra şefliği için de, hâlâ hayatta olan en başarılı Alman bestecilerden biri tutulmuş ve bu besteci sadece o gece için, daha önce hiç duyulmamış bir para, altı bin dolar almıştı.

Konserin bilet fiyatları New York standartlarında bile hayli yüksekti. Otuz doların altında koltuk yoktu ve karaborsacılar da fiyatlarını bir loca için iki yüz dolar ve üstüne kadar çıkarmışlardı. Şöyle böyle isim yapmak isteyen biri, ne yapıp edip burada boy göstermeliydi.

Akşam saat sekiz civarında 26, 27 ve 28. Cadde ile Madison Caddesi, sabırsızlıkla sarsılıp takır takır sesler çıkaran otomobiller tarafından tıkanmıştı. Hayatlarını, vınlayarak geçen otomobillerin motor gürültüleri arasında geçiren bilet satıcıları, eksi on iki derece soğukta bile terden sıırıslıklam, ellerinde deste deste banknotlar, kendilerini öfkeyle gürleyen arabaların sonu gelmez akıntısına korkusuzca atıveriyorlardı. Arabaların marşpiyelerine, şoför mahallerine, yolcu koltuklarına, hatta tepelerine atlıyor, ağlamaklı kısık sesleriyle bağıra bağıra trafiğin gürültüsünü aşmaya çalışıyorlardı. “Gel! Gel! İki parter koltuk, onuncu sıra! Bir loca koltuğu! İki parter koltuk!..” Aniden bir dolu sağanağı, makineli tüfek ateşi gibi sokağı taradı.

Bir arabanın camı açılır açılmaz –“Gel, gel!”– satıcılar tıpkı birer dalgıç gibi şimşek hızıyla dalıyordu onların arasına. İşlerini bitirip de ceplerine paraları tıktıştırırken, ter damlacıkları alınlarında donuveriyordu.

Konser sekizde başlayacaktı, ancak saat sekizi çeyrek geçmesine rağmen tam ucu görünmeyen sıra sıra otomobiller, yağmur ve ışıktaki kıpkırmızı parlayan ve konser sarayının ışıltılı fuayesine açılan sütunlu girişin önüne hâlâ gelmeye çalışıyorlardı. Biletçilerin bağırış çağırışı, motorların takırtısı ve sütunlu girişe çarpan dolu tanelerinin patırtısı altında şimşek hızıyla birbirine yer veren arabalardan sürekli, meraklıların heyecanla beklediği, karanlık duvarlar misali yeni yeni insan kalabalıkları fıskırıyordu: paha biçilmez kürkler, alev alev bir topuz, parıltılar saçan taşlar, ipek gibi parlak baldırlar, beyaz ayakkabılı büyüleyici ayaklar, kahkahalar, ufak ufak çığlıklar...

Konser boyunca hızla sallanan yelpazelerin titrediği, somon kırmızısı ve altın renklerin hâkim olduğu, sürekli ısıtılan bu ihtişamlı dev salonu, Beşinci Cadde'yle birlikte Boston'un, Philadelphia'nın, Buffalo ve Chicago'nun zenginleri doldurmuştu. Kadınların beyaz omuzlarıyla göğüslerinden yükselen bayıltıcı bir parfüm bulutuna arada bir, yeni mekâna yapışmış cila, alçı ve yağlıboyanın o kuru ve harcâlem kokusu karışıyordu. Salonun tavan panelleri ve galerilerinde dizi dizi sıralanmış ampuller öylesine göz kamaştırıyor, insanları parıltılarla öylesine büyülüyordu ki, ancak direçli ve sağlıklı kişiler bu ışık akınına dayanabilirdi. Parisli modacılar bu kış mini Venedik şapkacıkları tasarlamışlardı; kadınlar başlarında bunları hafifçe arkaya ittirerek taşıyorlardı. Dantelli, bordürlü, gümüş ve altından ince kumaşlar, ağlar, ponponlar, paha biçilmez malzemeler, inci ve elmas kolyeler... Yelpazeler dur durak bilmeksizin titreştikleri ve başlar da hafif hafif hareket ettikleri için, insanlarla kaynaşan parterin üzerinden ha bire bir ışıltı ve parıltı kayıyor, sağda solda elmasları alev kesiyordu.

Tıpkı konser salonu gibi yeni ve debdebeli olan bu topluluğun üzerinden, eski ve modası çoktan geçip gitmiş ustaların müziği esiverdi...

Mühendis Mac Allan, genç karısı Maud'la birlikte orkestranın hemen üstündeki bir locadaydı. Locayı ona bu yeni konser sarayının mimarı, arkadaşı Hobby ayarlamıştı. Allan tek bir kuruş bile ödemediği gibi, çelik araç gereçler ürettiği fabrikasının bulunduğu Buffalo'dan buraya aklının almadığı bir müziği dinlemeye değil, Birleşik Devletlerin en güçlü adamı, dünyanın en zenginlerinden biri, demiryolları kralı ve banker Lloyd'la on dakika görüşmeye gelmişti. Kendisi için her şeyden önemli bir görüşmeye.

Akşam üzeri trende de hafif bir heyecanla mücadele etmek zorunda kalan Allan, daha birkaç dakika önce, karşıdaki locaya, yani Lloyd'un locasına bakıp onun gelmediğini görünce yine o aynı tuhaf huzursuzluğa kapılmıştı. Ama şimdi yine her şeyi büyük bir sükûnetle bekliyordu.

Lloyd gelmemişti. Belki de hiç gelmeyecekti. Gelse bile Hobby'nin coşkulu telgrafına rağmen, belki de görüşmeden hiçbir sonuç çıkmayacaktı!

Allan, nasıl beklenmesi gerektiğini bilen biri gibi sabırla oturuyordu yerinde. Koltuğuna yayılmış, geniş omuzlarını arkalığa yaslamıştı, bacaklarını locada olabildiğince uzatmış hâlde sakin bir şekilde etrafı süzüyordu. Çok uzun biri değildi ama bir bok-sör gibi geniş ve güçlü yapıydı. Kafası dikkat çekecek derecede büyüktü ve dörtgen şeklindeydi, hafif kaba, sakalsız yüzünün rengi sıra dışı bir koyuluktaydı. Şimdi kışın ortasında bile cildi güneşten yanmış gibiydi, yanaklarında çillerin izi görünüyordu. Özenle ayırdığı kumral ve yumuşak görünümlü saçları, ışığın yansıdığı noktalarda bakır renginde parlıyordu. Allan'ın ışıltılı, gri-mavi gözleri, güçlü alın kemiklerinin arkasına gizlenmiş, çocuksu ve mülayim bir ifade taşıyordu. Genel olarak Allan, henüz seferden dönen, taze havayla dolmuş, bugün de tesadüfen üzerine pek oturmayan bir frak geçirmiş bir deniz subayına benziyordu. Sağlıklı, biraz sert görünümlü ama yine de mülayim tipte bir insandı –akılsız biri gibi görünmüyordu, dikkat çekici biri de değildi.

Allan, elinden geldiğince oyalanıyordu. Müzik onu büyülemiyordu, düşünceleri bir şeylere odaklanmak ve derinleşmek yerine dağılıp buharlaşıyordu. Gözleriyle, çatı ve halka şeklindeki loca konstrüksiyonuna hayran kaldığı dev salonun boyutlarını ölçtü. Parterdeki pırıldayan, titreşen yelpaze denizini de aynı şekilde şöyle bir süzdü ve 'Birleşik Devletler'de çok para var, burada akıldaki gibi bir şeyi gerçekleştirebilirim,' diye düşündü. Pratik bir insan olduğundan konser sarayının saatlik aydınlatma maliyetini hesaplamaya girişti. Yaklaşık bin dolarlık bir rakamda karar kıldı ve bu hesabın üzerine de tek tek salondaki erkekleri incelemeye geçti. Kadınlarla ilgilenmiyordu. Sonra gözleri yine Lloyd'un boş locasına, buradan da sağ kanadını görebildiği orkestraya indi. Müzikten anlamayan bütün insanlar gibi orkestranın mekanik kesinliği onu da şaşırttı. Değneği tutan eliyle birlikte kolu da arada sırada korkuluğun üzerinde beliren orkestra şefini görmek için biraz öne doğru eğildi. En çok da performansı karşılığında altı bin dolar ücret alan, şu zayıf, dar omuzlu, seçkin centilmen, yani şu orkestra şefi, Allan için tam bir bilmeceydi. Onu uzun uzadıya ve dikkatle izledi. Bu adamın dış görünüşü bile olağan dışıydı. Karga burnu, ufak ama capcanlı gözleri, sıkı dudakları, geriye taradığı tel tel saç ve kafa yapısıyla, tam bir akbabaya benziyordu. Bir deri bir kemikti, sanki salt sinirden ibaretti. Ne var ki seslerle gürültünün yarattığı kaosu, her şeyin ortasında sakince durarak ve güçsüz görünen beyaz ellerini sallayarak gönlünce yönetebiliyordu. Allan, tıpkı gücü ve sırlarına vakıf olmaya asla çalışmayacağı bir büyücüye hayran olur gibi ona da hayran kaldı. Bu adam sanki uzak bir gelecekte ve soyu neredeyse tükenmekte olan tuhaf ve anlaşılmasız yabancı bir ırktan gelmişti.

İşte tam da o anda bir deri bir kemik orkestra şefi ellerini daha da havaya kaldırdı, çalgın bir biçimde salladı ve birden o eller sanki insanüstü bir güçle doldu: orkestranın sesi yükseldi ve tek bir hamleyle de sustu.

Salonda, mekânın devasa boşluğunda dalgalana dalgalana bir alkış tufanı ko-ptu. Allan, rahatlayarak iç geçirdi, tam ayağa kalkacaktı ki yanıldığını fark etti, zira aşağıdaki ahşap nefesli çalgılar adagio'ya başlamışlardı bile. Yan locadan bir sohbetin son sesleri yankılandı... “... yüzde yirmi kâr payı, kardeşim! Öyle bir iş ki, daha parlağı gelmedi...”

Allan, yine kıpırdamadan oturmak zorunda kaldı. Loca böl-melerinin tam anlayamadığı mimari yapısını bir kez daha incelemeye başladı. Öte yandan Allan'ın, piyanist adayı karısı ruhunu müziğe çoktan teslim etmişti. Maud kocasının yanında narin ve ufak biri gibi görünüyordu. Zarif ve kumral, Madonna'ya benzeyen başını beyaz eldivenine dayamıştı, saf bir biçimde parlayan kulağı, aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya, dört bir yandan gelen ses dalgalarını *sanki tümüyle içine çekiyor, emiyordu*. İki yüz enstrümanın yarattığı, havayı dolduran devasa titreşim, vücudundaki sinirleri birer birer sarsıyordu. Gözleri kocaman açılmış, uzaklara dalmıştı. Heyecanı öylesine güçlüydü ki o narin ve pürüzsüz yanaklarını yusuvarlak kırmızı lekeler basmıştı.

Ona öyle geliyordu ki daha önce müziğı hiç bu kadar derinden hissetmemiş, hatta böyle bir müziğı duymamıştı bile. Ufak bir melodi, belli belirsiz bir yan motif, ruhunun içinde hiç bilmediğı bir aydınlığı uyandırabiliyordu. Tek bir ses, içindeki bilinmeyen, gizli bir mutluluk damarına öyle bir dokunuyordu ki, parlak bir sel hâlinde yüreğine akıp iç dünyasını kamaştırıyordu. Bu müziğın içinde tetiklediğı tek duygu, saf bir neşe ve güzellikti! Müziğın ona taşıdığı bütün o çehreler, ışığa ve aydınlığa batmıştı, bütün hakikatlerden çok daha güzeldi.

Maud'un hayatı da, görünüşü kadar sade ve basitti. Hayatında ne büyük olaylar ne de özel tuhafıklar vardı, binlerce genç kız ve kadınınkı gibi sıradandı. Babasının matbaa işlettiğı Brooklyn'de doğmuş, Berkshire-Hills'teki bir çiftlikte, kendisini şımartan Alman kökenli annesince yetiştirilmişti. İyi bir okul eğitimi almış, iki yaz boyunca Chautauqua'daki bir yaz okulunda seminerlere

katılmış, bir sürü bilgiyi ve düşünceyi ufak kafasına sokmuş, ama onlar da bir kulağından girip diğerinden çıkmıştı. Pek müzik yeteneği olmasa da piyano çalışmalarına katılarak bu konudaki eğitimini Münih ve Paris'te en iyi öğretmenlerle tamamlamıştı. Annesiyle seyahatlere çıkmış (babası uzun süre önce ölmüştü), spor yapmış ve bütün genç kızlar gibi genç erkeklerle flört etmişti. Bugün artık unuttuğu bir gençlik aşkı yaşamıştı; daha sonra kendisine talip olan mimar Hobby'yi sepetlemişti, zira onu ancak bir arkadaş gibi sevebiliyordu; en sonunda da mühendis Mac Allan'la evlenmişti, çünkü ondan hoşlanmıştı. Daha evlenmeden önce taparcasına sevdiği ufak tefek annesi ölmüş ve Maud acılar içinde gözyaşları dökmüştü. Evliliğinin ikinci yılında bir kız çocuğu doğurmuştu, onu da taparcasına seviyordu. Hayatı işte bunlardan ibaretti. Yirmi üç yaşındaydı, mutluydu.

Olağanüstü bir huşuyla ve büyülenmişçesine müziğin keyfine varırken, görünüşe bakılırsa başına buyruk bir sırayla, hepsi de tuhaf biçimde yalın ve hepsi yine garip bir biçimde anlamlı bir sürü hatıra uyandı içinde. Birden hayatı ona esrarengiz, derin ve zengin bir şeymiş gibi göründü. Ufak tefek annesinin yüz hatları, gözünün önüne ebedî bir ruhsallık ve iyilik içinde belirdi; ama o sırada bu görüntünün etkisiyle bir hüznün değil de, sevinç ve telaffuz edilemeyen bir sevgi hissetti. Sanki annesi hâlâ yaşıyordu. Aynı sırada, henüz bir kız çocuğuyken sık sık bisikletle geçtiği Berkshire-Hills toprakları da gözünün önünde belirdi. Bu topraklar gizemli bir güzellik ve tuhaf bir ışıltıyla doluydu. Aklına Hobby geldi, yine aynı anda kitaplarla dolup taşan kızlık odasını da hayal etti. Kendisini gördü sonra, piyanonun başında alıştırma yaparkenki hâlini. Ama hemen sonra Hobby yine göründü. Yanındaydı, bir tenis sahasının kenarındaki bankta oturuyorlardı; saha o kadar loştu ki tenis kortunun beyaz çizgileri ancak belli belirsiz fark edilebiliyordu. Hobby, bacak bacak üstüne atmış, raketle beyaz ayakkabısının burnuna vura vura gevezelik ediyordu. Maud kendini gördü, gülümsediğini gördü, zira Hobby bir âşik

gibi zırvalıyordu. Yine de keyifli, coşkun, biraz da alaycı bir geçiş, Hobby'nin üzerinden esti ve zihninde Mac'i ilk kez gördüğü neşeli bir pikniği canlandırdı. Buffalo'da Lindley'leri ziyaret etmişti, mevsimlerden yazdı. Ormanda iki araba park etmişti, hepi topu bir düzine kadar kadın ve erkektiler. Hepsinin yüzünü tek tek tanıdı. Hava sıcaktı, erkekler gömleklerinin kollarını kıvrırmıştı, toprak alev alevdi. Sıra çay demlemeye gelmiş ve Lindley, "Allan, ateşi yakar mısınız?" diye sorduğunda Allan da, "Olur!" diye cevap vermişti. Maud'a şimdi, sanki Allan'ın sesini, göğüs kafesinde yankılanan o derin ve sıcak sesini, daha o zamandan sevmiş gibi geldi. Allan'ın ateşi nasıl hazırladığını gördü bu sefer. Kimsenin dikkatini çekmeden sessizce dalları çatırdatarak kırdığını ve *çalıştığını* gördü! Gömleğinin kollarını kıvrırmış hâlde ateşin önüne çöküp dikkatlice ateşe üflediğini gördü ve aniden sağ kolunun alt bölümünde soluk mavi bir dövmesi olduğunu fark etti: çaprazlama çekiçler. Grace Gordon'a gösterdi bunları. Ve Grace Gordon (daha geçenlerde bir evlilik skandalı yaşamıştı) şaşkınlıkla ona bakıp, "Bilmiyor musun canım?" diye söze girdi, Mac Allan'ın "Tom Amca'nın seyis yamağı" olduğunu açıkladı ve bu kumral, çilli oğlanın gençliğinde yaşadığı o romantik macerayı anlattı. İşte orada çömelmişti, etrafında çene çalan, keyifli insanları umursamadan, alevlere üflüyordu; Maud da onu işte tam o anda sevmeye başlamıştı. Bugüne kadar da sevdi, her ne kadar o bunu bilmiyor olsa da. Şimdiyse Maud, Mac'e duyduğu sevgiye bırakmıştı kendini. Ona talip olduğu tuhaf dönemi, nikâhlarını, evliliklerinin ilk aylarını hatırladı. Sonra da kızları küçük Edith'in dünyaya gelmeden önceki ve geldikten sonraki dönem canlandı gözünün önünde. Mac'in, bütün kadınlar için erkeğinin aşkının ölçüsünü gösteren o dönemdeki ilgisini, o sevecenliğini ve bağlılığını asla unutmuyacaktı. Beklenmedik bir anda Mac'in aslında ilgili, endişeli bir çocuk olduğu anlaşılıyordu. Maud, Mac'in ta iliğine kadar aslında ne kadar iyi bir insan olduğunu gördüğü bu dönemi asla unutmuyacaktı. Aşk, yüreğinden dalga dalga aktı, gözlerini kapa-

dı. Yüzler, hatıralar solup yiterken müzik Maud'u alıp götürdü. Düşünmüyordu artık, salt duygudan ibaretti...

Aniden kulağına, yıkılan bir duvar sesini andıran patırtılar ulaşınca Maud daldığı düşlerden uyandı ve derin bir iç geçirdi. Senfoni bitmişti. Mac ayağa kalkmış, bir yandan elleri tırabzan-da, gerinmeye başlamıştı. Parter alkıştan kırılıyordu.

Maud da ayağa kalktı, biraz başı dönüyordu, sersemlemişti ama sonra o da çılgıncasına alkışlamaya başladı.

“Sen de alkışlasana, Mac!” diye kendinden geçmişçesine çığ-lık atıyordu, yüzü heyecandan kıpkırmızıydı.

Allan, Maud'un bu alışılmadık heyecanına güldü ve onu se-vindirmek için birkaç kere sertçe ellerini çırptı.

“Harika! Harika!” diye bağırdı Maud, ince tiz bir sesle ve coş-kudan nemli gözleriyle loca tırabzanından dışarı eğildi.

Orkestra şefi, zayıf, yorgunluktan solan yüzünü sildi, tekrar tekrar eğilerek selam verdi dinleyicilere. Ama alkışın sonu gel-mek bilmeyince kollarını açarak orkestrayı işaret etti. Bu müte-vazılık açtı ki sahteydi ve Allan'ın asla tam insan yerine ko-yamadığı ve doğrusunu söylemek gerekirse gereksiz tipler olarak gördüğü sanatçılara karşı, o silinmesi imkânsız kuşkusunu yeni-den uyandırmıştı. Oysa Maud heyecanla yeni alkış seline katıldı.

“Eldivenlerim yırtıldı, bak, Mac! Ne sanatçı ama! Harika de-ğil miydi?” Dudakları hayranlıkla kıvrılmışken ve gözleri de keh-ribar gibi parlarken Mac'e, o coşkunuğu içinde inanılmaz dere-cede güzel göründü. Gülümsedi ve niyetlendiğinden biraz daha ilgisiz bir cevap verdi: “Haklısın, gerçekten de harika bir oğlan!”

“Deha o, deha!” diye bağırdı Maud heyecanla alkışlarken. “Ne Paris'te, ne Berlin'de, ne de Londra'da böylesini dinledim,” der-ken sustu ve yüzünü kapıya çevirdi, zira mimar Hobby localarına girmişti.

“Hobby!” diye bağırdı Maud hâlâ alkışlarken, çünkü diğer bin-lerce insan gibi o da orkestra şefinin tekrar sahneye çıkmasını isti-yordu. “Alkışla Hobby, sahneye bir daha çıkmalı! Hey! Hey! Bravo!”

Hobby, elleriyle kulaklarını kapattı ve yaramaz bir sokak çocuğu gibi ıslık çaldı.

“Hobby!” diye bağırdı Maud. “Ne münasebet!” Öfkeyle ayağını yere vurdu. Tam o sırada orkestra şefi, terden sıırılsıklam, ensesinde mendil, sahnede bir daha görününce Maud tekrar delicesine alkışlamaya başladı.

Hobby gürültünün dinmesini bekledi.

“İnsanlar çıldırmış!” diye konuştu sonra tiz bir kahkaha atarak. “Olur şey değil! Gürültüye katkım olsun diye ıslık çaldım, Maud. Ne haber, nasılsın kızım? Ya sen nasılsın, eski dostum?”

Ancak şimdi gerçekten selamlaşmaya vakit bulabildiler.

Bu üçü gerçekten de dürüst ve samimi bir dostlukla birbirine bağlıydı. Allan, eskiden Hobby'nin Maud'a olan ilgisini biliyordu elbette ve bundan hiç söz etmeseler bile bu durum iki erkeğin ilişkisine özel bir sıcaklık, kendine özgü bir çekicilik katıyordu. Hobby, hâlâ Maud'a hafiften âşıkta, ama bunu fark ettirmeyecek kadar da düşünceli ve akıllı biriydi. Ne var ki Maud'un o kendinden emin kadınlık içgüdüsünü yanıltmak imkânsızdı. Arada bir Maud, sıcak kahverengi gözlerinden okunan sessiz bir zafer duygusuyla Hobby'nin aşkının keyfine varıyor ve karşılığında ona dürüst ve kardeşçe bir ilgi sunuyordu. Üçü de yaşamlarının farklı farklı dönemlerinde, bir faydaları dokunabildiği için birbirlerine seve seve yardım etmişti; özellikle de Allan, Hobby'ye büyük bir teşekkür borçluymuştu: Yıllar önce Hobby teknik deneyler yapabilmesi ve fabrikasını kurabilmesi için ona elli bin dolar bulmuş ve bu paraya da bizzat kefil olmuştu. Ayrıca son haftalarda Hobby, demiryolları kralı Lloyd'a karşı Allan'ın çıkarlarını temsil ederek az sonra gerçekleşmesini umdukları randevuyu ayarlamıştı. Hobby, Allan için elinden gelen her şeyi yapardı zaten, ona hayrandı çünkü. Allan'ın elmas çeliği Allanit'ten başka bir şey yaratmadığı dönemde bile Hobby bütün tanıdıklarına şöyle derdi: “Allan'ı tanıyor musunuz? Hani şu Allanit'i bulan adamı? Eh, ondan daha çok söz edildiğini duyacaksınız!” Arkadaşlar yıl-

da birkaç kere görüşürlerdi. Ya Allan'ler New York'a gelirdi ya da Hobby onları Buffalo'da ziyaret ederdi. Yazın, düzenli olarak üç haftayı Maud'un Berkshire-Hills'teki mütevazı Berkshirebrook çiftliğinde geçirirlerdi. Her buluşmaları onlar için büyük bir olaydı. Sanki üç dört yıl öncesini yaşar gibiydiler, birlikte geçirdikleri o neşeli ve içten saatler bir şekilde yeniden canlanıverirdi.

Bu koca kış boyunca görüşmedikleri için de bu defa sevinçleri her zamankinden daha da büyüktü. Büyük çocuklar gibi birbirlerini baştan aşağı süzdüler, neşeli bir ses tonuyla birbirlerinin kılık kıyafetlerini övdüler. Maud, Hobby'nin, burunlarında parıltılı deriden gerçek gergedan boynuzu bulunan, züppelik timsali rugan ayakkabılarına güldü ve Hobby de bir moda tasarımcısı gibi Maud'un elbisesini ve Allan'ın yeni frakını inceledi. Uzun süre görüşmedikten sonra her buluştuklarında olduğu gibi yüzlerce soru ve cevap birbirine karıştı, tek bir konu üzerinde durmadılar. Hobby, her zamanki gibi en tuhaf ve en inanılmaz maceraları yaşamıştı, farklı farklı kişileri ima edip duruyordu. Sonra konsere, günlük olaylara ve tanıdıklara geldi sıra.

"Söylesenize, konser sarayı hoşunuza gitti mi?" diye sordu Hobby zafer dolu bir gülümsemeyle, çünkü arkadaşlarının ne cevap vereceğini zaten biliyordu. Allan'la Maud, övgülerini hiç sakınmadan dile getirdiler. Her şeye hayran kalmışlardı.

"Peki ya fuaye?"

"Muhteşem, Hobby!"

"Sadece, salon bana biraz şatafatlı geldi," diye itiraz etti Maud. "Biraz daha samimi olabilirdi bence."

Hobby, uysallıkla gülümsedi. "Elbette, Maud! Doğrusu da bu olurdu, tabii eğer insanlar buraya müzik dinlemeye geliyor olsaydı. Ama hayır. Buraya gelmelerinin tek nedeni, bir şeye hayran kalmak, başkalarının da onlara hayran kalmasını sağlamak. 'Bize öyle bir peri masalı yaratın ki, Hobby,' dediler konsorsiyumda, 'bu salonun yanında, şimdiye kadar yaratılan her şey gölgede kalsın!'"

Allan, Hobby'ye hak verdi. Ama Hobby'nin salonunda aslında hayran kaldığı dekorasyonun görkemi değil, locanın havada serbestçe süzülen halka şeklindeki o cesur konstrüksiyonuydu.

Hobby gönlü okşanmış hâlde gülümsedi. "Hiç de kolay değildi," diye konuştu. "Başımı çok ağrıttı. Halka perçinlenirken, her perçin atıldığında yapının tamamı sallanıyordu. İşte böyle..." Hobby ayak parmaklarının uçları üzerinde sallandı. "İşçileri bir korku aldı."

"Hobby!" diye bağırdı Maud abartılı bir endişeyle ve tırabzandan geriye bir adım attı. "Beni korkutuyorsun."

Hobby, gülümseyerek eline dokundu: "Korkma, Maud. Oğlanlara dedim ki, bekleyin biraz, halka tamamen kapansın –göreceksiniz dünyada hiçbir güç, olsa olsa belki dinamit ancak... hey!" diye sözünü keserek, birden partere doğru bağırdı. Bir tanıdığı rulo yaptığı konser programını âdeta bir megafon gibi kullanarak, kendisine sesleniyordu. Hobby de bunun üzerine, dört bir yanda aynı pişkinlikle yüksek sesli başka sohbetler yapılmıyor olsaydı koca salonda aslında herkesin duyabileceği şekilde bir sohbete daldı onunla.

Herhâlde arkadaşı Hobby'nin o göz alıcı kafasını fark etmiş ve böylece ona seslenmişti. Gerçekten de Hobby'nin saçları salonun en açık renkli saçlarıydı; gümüşe çalan parlak bir sarı, özene bezene ayrılıp düzleştirilmişti. Yüzünde hafifçe yukarı kıvrık burnu dikkat çekiyordu. Handiyse beyaz kirpikli, oldukça İngiliz tipinde hoppa, küçük, dalavereci bir çehreydi bu. Allan'ın aksine bir kız gibi çelimsiz ve narin yapıydı. Bir anda herkes kadehini onun şerefine kaldırdı ve adı her yandan yankılandı. Hobby, New York'un en popüler fenomenlerinden ve sosyetenin en sevilen erkeklerinden biriydi. Tuhaflikları ve yeteneği sayesinde hızla ünlenmişti. Gazetelerde onunla ilgili bir anekdotun yayınlanmadığı hafta yoktu.

Hobby, dört yaşındayken çiçek çizimlerinde bir dâhiydi, altı yaşındayken at çizimleri dâhisi olmuştu (beş dakika içinde koca koca at sürülerini kâğıda dökabiliyordu), şimdiyse demir ve be-

ton dâhisiydi ve gökdelenler inşa ediyordu. Kadınlarla aşklar yaşamış, yirmi iki yaşındayken yüz yirmi bin dolarlık bir serveti Monte Carlo’da kumarda kaybetmişti. Her sene, o fevkalade gelirine rağmen boyunu daha fazla aşan yeni borçlar içinde yüzerdi ama bir an bile bundan kaygılanmazdı.

Hobby, güpegündüz bir fil üzerinde Broadway’i geçmişti. Daha bir yıl önce “dört günlüğüne milyonercilik oynayan”, lüks bir tren içinde Yellowstone Parkı’ndan geçen, sonra da bir kovboy olarak eve dönen adamdı o. Ara vermeden kırk sekiz saat briç oynama rekorunun sahibi de oydu. Her vatman Hobby’yi tanırdı ve onunla neredeyse senli benliydi. Hobby’nin sayısız şakası kulaktan kulağa anlatılırdı, zira o doğuştan muzip ve eksantrik biriydi. New York’la San Francisco arasındaki uçak rekabeti nedeniyle sahneye koyduğu bir şakaya, Amerika’da herkes gülmüştü. Hobby, ünlü milyoner ve sporcu Vanderstyff’in yolcusu olarak uçuşa katılmış, sekiz yüz veya bin metre yüksekten geçerken, aşağıda biriken insan kalabalıklarına “Yukarı gelsenize, size söyleyeceklerimiz var!” yazılı kâğıtlar atmıştı. Bu şaka Hobby’yi öyle keyiflendirmişti ki, koca seyahatte, iki gün boyunca yorulmak nedir bilmeksizin sürekli tekrarlamıştı. Henüz daha birkaç gün önce New York’u yine bir başka, hem dâhiyane hem de akla yatkın dev bir projeye şaşkınlığa düşürmüştü: New York –Amerika’nın Venedik’i! Yani Hobby, (ticaret bölgesindeki araziler ateş pahası olduğundan) Hudson’a, East River’a ve New York limanına devasa gökdelenler inşa etmeyi, koca koca caddeleri, dev transatlantiklerin rahatça geçebilmesi için açılır kapanır köprülerle birbirine bağlayarak betondan taşlar üzerine yerleştirmeyi öneriyordu. “Herald” gazetesi Hobby’nin büyüleyici çizimlerini yayınlamış, New York da bu projeye kendinden geçmişti.

Hobby ayrıca tek başına gazetecilerden oluşan bir sürüyü besliyordu. Gece gündüz demeden kendisi için “boru öttürmeye” çalışıyordu; sürekli halkın gözü önünde olmaz ve varlığı yine halk tarafından onaylanmazsa, kendisinin var olması da imkânsızdı.

Hobby böyleydi işte. Bir de New York'un en yetenekli, en çok rağbet gören mimarıydı.

Hobby, parterdekilerle sürdürdüğü sohbetini kesip lobideki arkadaşlarına döndü.

"Anlatsana Maud, ufak Edith neler yapıyor?" diye sordu. Gerçi daha biraz önce vaftiz babası olduğu çocuğu yine sormuştu.

Başka hiçbir soru Maud'un yüreğini bu sorudan daha fazla yumuşatamazdı. O anda Hobby'ye tek kelimeyle "tutuldu". Yüzü kızarıırken sıcak ve kahverengi gözleriyle, hayranlık ve minnettarlıkla baktı ona.

"Demim de dediğim gibi, Edith her geçen gün daha da tatlılaşıyor Hobby!" diye sesinde sevecen ve anaç bir tonla cevap verirken, gözleri sevinçle doluydu.

"Hep öyle değil miydi ki zaten?"

"Öyleydi! Ama -Hobby, gözlerine inanamazsın, nasıl da akıllı! Konuşmaya başladı bile!"

"Ona horoz hikâyesini anlatsana, Maud," diye araya girdi Allan.

"Ah, evet!" Maud, kızı ve bir horozun başrolü oynadıkları kısa, eğlenceli bir hikâyeyi keyif ve mutlulukla anlattı. Üçü de çocuklar gibi şen güldüler.

"Onu en kısa zamanda görmeliyim!" dedi Hobby. "İki hafta sonra size geleceğim. Daha başka ne var ne yok, Buffalo sıkıcıydı demek?"

"*Deadly dull!*" diye hızla karşılık verdi Maud. "Pöh, öldüresiye sıkıcı Hobby, öldüresiye!" İnce kaşlarını yukarı kaldırıp bir anlığına gerçekten de mutsuz göründü. "Lindley'ler Montreal'e taşındı, biliyorsun."

"Yazık olmuş."

"Grace Kossat da sonbahardan beri Mısır'da," diye devam eden Maud, birden Hobby'ye içini dökmeye başladı. "Ah, ne sıkıcı olabiliyordu böyle bir gün! Hele akşamlar!" Şakayla karışık suçlayıcı bir tonla da ekledi: "Mac'in de nasıl bir koca olduğunu anlatmama gerek yok, Hobby! Eskisinden de çok ihmal ediyor

beni. Bazen bütün bir gün fabrikadan eve gelmiyor. Bütün o güzel şeylerin yanına, gece gündüz granit, çelik ve Tanrı bilir başka neleri delen bir deneme matkap ordusu edindi. Bu matkaplara sanki hasta olmuşlar gibi bakıyor Hobby, hastaymışlar gibi! Geceleri rüyasına giriyorlar...”

Allan bir kahkaha attı.

“Bırak yapsın, Maud,” dedi Hobby ve beyaz kirpiklerini kırıştırdı. “Ne istediğini biliyor o. Birkaç matkabı kıskanmayacaksın ya kızım?”

“Onlardan nefret ediyorum!” diye cevap verdi Maud. “Sakın ha inanma,” diye kızarak sözünü sürdürdü, “iş olmasa benimle New York’a geleceği falan yoktu.”

“Öyle deme Maud,” diye sakinleştirdi onu Allan.

Ama Maud’un gülümseyerek yaptığı sitem, Hobby’ye, Allan’a söylemek istediği şu önemli konuyu hatırlattı. Birden düşüncelere daldı ve Allan’ı frakından tuttu.

“Dinle, Mac,” dedi sesini biraz alçaltarak. “Korkarım bugün Buffalo’dan boşu boşuna geldin buraya. Yaşlı Lloyd pek iyi değil. Bir saat önce Ethel Lloyd’u aradım, gelip gelmeyeceklerini henüz bilmiyordu. Gelmezlerse, gerçekten de felaket olur!”

“İlla bugün olmak zorunda değil,” diye karşılık verdi Allan hayal kırıklığını göstermeden.

“Ne olursa olsun, peşinden ayrılmayacağım, Mac! Tek bir huzurlu anı olmayacak! Şimdilik adiyö!”

Hemen ardından Hobby, kızıl saçlı üç genç kadının anneleleriyle birlikte oturduğu komşu bir locaya yüksek sesle merhaba diyerek daldı.

O sırada akbaba kafalı çelimsiz orkestra şefi de, birden kürsüsünde yeniden göründü ve davullardan gitgide artan bir gök gürültüsü sesi yükseldi. Fagotlar, sorgulayıcı ve ince serzenişlerle dolu bir motifi tekrarlaya tekrarlaya yükselttiler, daha sonra kemanlar bu motifi onların elinden çekiverdi ve kendi dillerine tercüme etti.

Maud, kendini yine müziğe bıraktı.

Allan ise soğuk bakışlarıyla koltuğunda oturdu, göğsü iç dünyasındaki gerilimle genişlemişti sanki. Şimdi, geldiğine bin pişman olmuştu! Lloyd'un bir konser salonunun locasında kısa bir görüşme yapma önerisi, insanları evinde çok nadiren karşılayan bu zengin adamın tuhaflığı yüzünden, ona pek de garip gelmemiş, bu teklife tereddüt duymadan evet demişti. Gerçekten hastaysa Lloyd'u affetmeye de hazırdı. Ama zaman zaman büyüklüğü kendisini bile etkileyen projesine büyük bir saygı gösterilmesini beklemek onun hakkıydı! Üzerinde beş yıl, gece gündüz çalıştığı bu projeyi şimdiye kadar sadece iki kişiye anlatmıştı: Çenesi düştüğünde nasıl gevezelik etmeyi biliyorsa, zorunlu olduğunda susmayı da bilen Hobby'ye, bir de Lloyd'a. Maud'a bile söylememişti. Elinden gelse, Lloyd'un Madison Meydanı Sarayı'na *sürünerek gelmesini* beklemek hakkıydı! Lloyd'un kendisine en azından başka bir randevu için haber göndermesini beklemek de öyle! Şayet Lloyd bunu da yapmayacaksa –eh o zaman o kaprisli ve hasta zengin adamla artık işi olamazdı.

Etrafını saran ve şiddetle titreyen müzik sesleri, parfüm koku, kör edici ışık selleri ve değerli taşların ıslıtısıyla dolu sera atmosferinde Allan'ın düşünceleri giderek daha da berraklaştı. Birden büyük bir heyecana kapılmış olsa da, zihni hızlı ve titiz bir şekilde çalışıyordu. Proje her şeydi! Onunla ya ayağa kalkacak, ya devrilecekti! Deneylere, araştırmalara, binlerce hazırlığa servetini feda etmişti ve proje gerçekleştirilmezse açtı ki yarın en baştan başlaması gerekecekti. Proje onun hayatıydı! Karşısına çıkabilecek olasılıkları, her bir parçanın önceki sonuçların bir sonucu olduğu bir cebir problemini çözer gibi hesapladı. İlk başta projesine Çelik Tröstü'nün ilgisini çekebilirdi. Tröst, Sibiryaya Demir'le rekabetten zararlı çıkmış ve hiç duyulmadık bir durgunluğa girerek faaliyetlerini durdurmuştu. Büyük ihtimal Tröst bu projenin üzerine atlardı –buna bahse girerdi!– veya Allan bunun için kıyasıya mücadele edebilirdi. Büyük sermayeye,

adları her neyse artık, Morgan, Vanderbilt, Gould, Astor, Mackay, Havemeyer, Belmont, Whitney'e saldırebilirdi. Büyük bankalar birliğini ateşe tutabilirdi. Her şey boşa çıkarsa da nihayet basınla ittifak kurabilirdi.

Dolambaçlı yollardan hedefine ulaşabilirdi; açıkçası aslında Lloyd'a ihtiyacı yoktu. Öte yandan Lloyd müttefik olarak yanında durursa, mücadeleyi doğrudan kazanabilirdi, Lloyd'un olmadığı durumda ise sahanın her bir santimetresinin tek tek fethedilmesi gerektiği zorlu bir mücadele yaşanacaktı.

Bu türden düşüncelere dalıp gözünü ve kulağını dışarıda olup bitene kapatan Allan, yarı kapalı gözlerinin ardındaki ödün vermeyen ifadesiyle savaşını en ufak ayrıntısına kadar planladı...

Ancak aniden müzikle hipnotize olan salondan, sessiz sedasız bir ürperti yükseldi. Bütün başlar hareketlendi, değerli taşlar daha da güçlü parıldadı, bardaklar ışıldadı. O sırada müzik yumuşak bir piyano ile akıp giderken orkestra şefi, akli karışmış bir hâlde başını çevirdi, zira salonda fısıltılar işitiliyordu. İki yüz yirmi müzisyenin, orkestra şefinin ve ölümsüz bestekârın hipnozundan çok daha büyük bir güç, dinleyicileri etkilemiş olmalıydı.

Yan locadan kısık bir bas sesi duyuldu: "Pembe Elması takmış... Abdülhamit'in kraliyet hazinesinden... iki yüz bin dolar değerinde."

Allan, başını kaldırdı: karşı taraftaki loca karanlıktı –Lloyd gelmişti!

Karanlık locada Ethel Lloyd'un tanıdık profili hafifçe görünüyordu, ince, zarif çizgilerle çizilmişti. Altın sarısı saç, belli belirsiz bir pırıltıyla kendini belli ederken sol şakağında (seyircilere bakan tarafta) soluk kızıl ateşten büyük bir taş vardı.

"Şu boyna, şu enseye bir bakın," diye mırıldanıyordu yandaki adam boğuk sesiyle. "Hiç böyle bir ense gördünüz mü? Diyorlar ki, şu Hobby, mimar olan –evet, biraz önce yanda bulunan şu sarışın..."

"Eh, anlaşılır!" diye fısıldadı saf İngiliz aksanıyla bir başka ses ve hafif bir kahkaha duyuldu.

Lloyd'un locası arka planda bir perdeyle ayrılmıştı ve Allan, Ethel'in hareketinden Lloyd'un bu perdenin arkasında oturduğu sonucunu çıkardı. Yana eğilip Maud'un kulağına fısıldadı: "Lloyd gelmiş gerçekten, Maud."

Ama Maud'un kulağı müzikten başka bir şey duymuyordu. Allan'ı anlamadı bile. Ethel Lloyd'un, boynunda "Pembe Elmas"la locasında oturduğunu koca salonda henüz bilmeyen tek kişiydi belki de. Müziğin içinde uyarıverdiği manevi coşkuyla ufak elini, yoklayarak Allan'a uzattı. Allan, onun elini eline alıp mekanik bir biçimde okşar ve aklından hızla binlerce cesur düşünceyi geçirirken, yan locadaki seslerin mırıldanıp fısıldadığı dedikodu parça parça kulağına ulaştı.

"Elmaslar mı?" diye sordu fısıldayan ses.

"Evet," diye yanıtladı mırıldanan ses. "Böyle başlamış diyorlar. Avustralya kamplarında."

"Spekülasyon mu yapıyormuş?"

"Kendince. Kantin sahibiydi."

"Hak etmemiş miydi diyorsunuz?"

"Kendi hakkını kendi yaratmış." (Sessiz, içten bir kahkaha.)

"Anlamadım."

"Öyle diyorlar. Kendi madeni, bedava aldığı... işçiler, biliyorsunuz, baştan aşağı inceleniyorlarmış... yuttukları elmaslar."

"Bunu hiç duymamıştım..."

"Diyorlar ki Lloyd,... Kantin sahibi... viskiye bir şeyler koymuş... mideleri bulanmış... madeni de..."

"İnanmıyorum!"

"Öyle diyorlar ama! Şimdi de üniversitelere, rasathanelere, kütüphanelere milyonlar veriyor..."

"Ay, ay, ay!" dedi fısıldayan ses, büyük bir şaşkınlıkla.

"Oysa ağır hasta, insanlardan kaçıyor -içeri ses sızmasın diye evini metrelerce kalınlıkta beton duvarlar sarıyor... Tıpkı bir mahkûm gibi..."

“Ay, ay, ay...”

“Şişt!” Maud öfkeyle başını çevirdi, sesler kesildi.

Konser arasında açık sarı saçlı Hobby'nin, Lloyd'un locasına girip Ethel Lloyd'un elini samimi bir tanıdık gibi sıktığı görüldü.

“Gördünüz mü, haklıydım!” diye yükseltti derin sesini komşu locadaki kişi. “Hobby ne şanslı herif! Ama Vanderstyff de orada daha.”

Sonra Hobby gelip başını Allan'ın locasına uzattı.

“Gel, Mac,” diye bağırdı, “ihtiyar seninle konuşmak istiyor!”

2

“ŞİSTE, Mac Allan!” dedi Hobby, Allan'ın omzuna hafifçe vurarak.

Lloyd locasında gülümseyerek oturuyordu. Çene çalan hanım ve beylerle dolu locanın aydınlık kısımlarının görülebildiği kendi loş bölümünde başını önüne eğmiş, koltuğunda büzülmüştü. Kafasını kaldırmadı, sanki Hobby'nin takdimini duymamıştı bile. Ne var ki bir süre sonra, sesinde kısık hırıltılarla, dikkatli ve kuru bir biçimde konuştu: “Sizinle tanıştığıma gerçekten sevindim, Bay Allan! Projenizi ayrıntılı biçimde inceledim. Cüretkâr bir proje, büyük ve gerçekleştirilmesi mümkün! Yapabileceğim ne varsa yapılacak!” Bunları söylerken, kısa, dörtgen, bitkin ve yorgun, ipek yumuşaklığındaki elini Allan'a uzatıp yüzünü ona döndü.

Hobby, Allan'ı bu görünümüne hazırlamıştı ama yine de, Lloyd'un yüzünün kendisinde yarattığı dehşeti gizlemek için Allan var gücünü toplamak zorunda kaldı.

Lloyd'un yüzü bir buldoğu hatırlatıyordu. Alt dişleri biraz öne doğru çıkıktı, burun delikleri yuvarlaktı ve yaşarmış, iltihaplı ufak gözleri, kahverengi, kurumuş ve hareketsiz yüzünde yamuk yarıklar gibi duruyordu. Kafası büsbütün saçsızdı. Lloyd'un boyununu, yüzünü ve tüm başını iğrenç bir egzama kemirip kurumuş, tütün rengi derisini ve büzüşmüş kaslarını kemiklerin üze-

rine germişti. Yüzünün bıraktığı etki, insanın betinin benzinin atmasından baygınlığa kadar uzanıyordu, korkunçtu. Bu surata ancak sınırları sağlam kişiler sarsılmadan bakabilirdi. Lloyd’un yüzü, trajikomik görünümlü bir buldog yavrusuna benzerken aynı zamanda canlanmış bir kurukafa gibi dehşet saçıyordu. Allan’a Bolıvy’a daki demir yolu inşaatında buldukları Kızılderili mumyalarını hatırlattı. Büyük dörtgen sandıkların içinde, çömelmiş vaziyette bulmuşlardı bu mumyaları. Kafaları kurumuş, dişleri sapasağlam kalmıştı; gözler, büzüşmüş dudakların arkasında sırtıkan bir ifadeyle, beyaz ve koyu renkli taşlar kullanılarak dehşet bir doğallıkla taklit edilmişti.

Yüzünün uyandırdığı etkinin elbette farkında olan Lloyd, Allan üzerinde yarattığı izlenimden memnundu ve ufak, nemli gözleriyle Allan’ın yüz ifadelerini inceledi.

“Gerçekten de projeniz, şimdiye kadar duyduğum en cüretli proje ve gerçekleştirilmesi de gayet mümkün!” diye tekrarladı bir süre sonra.

Allan eğildi ve projesi için Bay Lloyd’un ilgisini uyandırabildiğine sevindiğini belirtti. Bu an aslında hayatında önemli bir andı ama kendisini de şaşırtacak şekilde, tümüyle sakindi. Daha locaya adımını atarken heyecanlıydı ama şu anda Lloyd’un kısa ve kesin sorularını açık açık ve sükûnetle cevaplandırabiliyordu. Görünüşü, kariyeri ve zenginliği başka binlerce insanın aklını karıştıracak bu adam karşısında, birdenbire kendinden emin biri olup çıkmıştı, neden böyleydi bilmiyordu.

“Hazırlıklarınız yarın projeyi halka açıklayabilecek kadar ilerledi mi?” diye sordu son olarak Lloyd.

“Daha üç aya ihtiyacım var.”

“O zaman bir an bile kaybetmeyin!” diye kesin bir ses tonuyla sözünü tamamladı Lloyd. “Ayrıca, her şeyimle sizin yanınızdayım,” derken, bir taraftan da Allan’ın kolunu çekiştirip kızını işaret etti.

“Bu da, Ethel Lloyd,” dedi.

Allan, konuşma boyunca onu izleyen Ethel’e bakarak başıyla selam verdi.

“Nasılsınız, Bay Allan?” diyen Ethel ise cinsinin o doğallığı ve dobralığıyla Allan’a elini uzatıp çekinmeden gözlerinin içine baktı. Kısa bir duraksamanın ardından “Demek o sizsiniz!” derken, ona karşı duyduğu ilgisini gizlemeye çalıştığı, ince ve biraz muzipçe bir gülümseme de belirdi yüzünde.

Allan akli karışmış bir vaziyette eğildi, zira genç hanımlara nasıl davranacağını hiç bilemezdi.

Ethel’in pudraya bulandığını fark etti. Ona bir pastel boya resmini hatırlatıyordu; renkleri, yani saçının sarısı, gözlerinin mavisi ve genç ağzının açık kırmızısı öylesine narin ve yumuşaktı. Allan’ı büyük bir hanımefendi gibi selamlamış olmasına rağmen, sesinde on dokuz değil de (Hobby öyle söylemişti) on iki yaşındaymış gibi bir çocuksuluk vardı.

Allan bir nezaket cümlesi mırıldandı; ağzında hafif mahcup bir gülümseme asılı kaldı.

Ethel onu hâlâ dikkatle izliyordu; yarı iltifatlara düşkün ve sözü geçen bir hanımefendi, yarı meraklı bir çocuk gibi.

Ethel Lloyd, tipik bir Amerikan güzeliydi. Servi boylu, yumuşak ve yanı sıra kadınsıydı. Gür saçları, o renk saçlara sahip olmayan bütün kadınların hep “boyalı” dedikleri, o nadir ve narin altın sarısı rengindeydi. Yer yer pudranın yapıştığı kirpikleri dikkat çekici uzunlukta idi. Gözleri lacivert ve berraktı ama uzun kirpiklerinden dolayı buğulu bir görünümü vardı. Yüz hatları, alnı, kulakları, boynu, hepsi de asil, gösterişli ve hakikaten de güzeldi. Ne var ki sağ yanağında, babasını çirkinleştiren o dehşetengiz hastalığın izleri görülmeye başlamıştı bile. Pudranın hantiyse kapadığı açık kahverengi çizgiler, çenesinden başlayarak bir yaprağın lifleri gibi, soluk bir doğum lekesine benzer şekilde ağız kenarının hizasına kadar uzanıyordu.

“Kızım ile yakından ilgilendiğim şeyler hakkında laflamak hoşuma gider,” diye başladı Lloyd tekrar söze. “Bu yüzden de ona projenizi anlattığım için beni affedin. Ketumdur.”

“Doğru, ketum biriyimdir!” diye onayladı babasını Ethel, heyecanla ve gülümseyerek o güzel başını salladı. “Saatlerce planlarınızı inceledik ve babamla uzun uzadıya tartıştık, ta ki kendisi de projeye hayran kalıncaya kadar. Şimdi hayran artık, değil mi baba?” Lloyd’un o maskeye benzeyen çehresi kıpırdamadı bile. “Babam size hayran, Bay Allan! Bizi ziyaret etmelisiniz, ne dersiniz?”

Ethel’in hafif buğulu bakışı Allan’ın gözlerine yapıştı ve güzel biçimli dudaklarına içten, genç bir gülümseme ifadesi yayıldı.

“Gerçekten de çok kibarsınız, Bayan Lloyd!” diye cevap verdi Allan. Karşısındakinin coşkunuğu, canlılığı ve konuşkanlığı karşısında o da hafifçe gülümsedi.

Allan’ın gülümsemesi Ethel’in hoşuna gitti. Gözleriyle hiç çekinmeden dosdoğru Allan’ın güçlü beyaz dişlerine baktı, sonra da bir şey eklemek için tam dudaklarını açmıştı ki, orkestranın cümbüşü duyuldu. Konuşmasını sürdürdüğü için babasından özür dilemek amacıyla dizine hafifçe dokundu –Lloyd büyük bir müzik hayranıydı– ve sonra da Allan’a dönüp ciddi bir ifadeyle fısıldadı: “Sizin müttefiğinizim Bay Allan! Babamın fikrini değiştirmesine izin vermeyeceğimi garanti ederim. Bilirsiniz, arada bir yapar bunu. İşleri başlatmaya zorlayacağım onu! Görüşmek üzere!”

Allan, başını nazik ama biraz da kayıtsızca salladığı için hafifçe hayal kırıklığına uğramış görünen Ethel’in elini sıktı –böylece hayatının eserini gün yüzüne çıkaracak ve Eski Dünya ile Yeni Dünya arasındaki ilişkilerde yeni bir çığır açacak olan bu konuşma da sona ermiş oldu.

Allan, âdeta kıvılcımlar saçarak ve bu zaferin içinde tetiklediği düşüncelerle duyguların çarpışmasından güçlenerek, Hobby’yle birlikte Lloyd’un locasından ayrıldı.

Kapının önünde, çiğnenmekten kurtulmak için tam o esnada geriye kaçıp doğrulan, yirmi yaşlarında bir adamla karşılaştılar.

Anlaşılan Lloyd'un locasına kulak kabartmaya çalışan biriydi bu. Genç adam gülümserken suçunu da böylece kabul etti, özür dile-di. *Herald* gazetesi muhabiriydi ve gecenin sosyete bölümünü ha-zırlamakla görevliydi. Hiç çekinmeden Hobby'nin yolunu kesti.

"Bay Hobby, beyefendi kim?" diye sordu.

Hobby durdu ve keyifle gözlerini kırpıştırarak, "Onu tanı-mı-yor musunuz yoksa?" diye sordu. "Tanıştırıyorum, Mac Allan, Buf-falo'daki Allan Çelik Araç Gereçler Fabrikası'ndan, Allanit elmas çeliğinin mucidi, Green River'in boks şampiyonu, dünyanın en akıllı adamı."

Muhabir bir kahkaha attı: "Dünyanın en akıllı adamı der-ken, kendi aklınızı unuttunuz Bay Hobby!" Bir yandan da başıyla Lloyd'un locasını işaret etti, saygılı bir merakla fısıldayarak sor-du: "Yeni bir şey mi var, Bay Hobby?"

"Var," diye cevap verdi Hobby gülerek, bir yandan da yürü-meye devam etti. "Aklınız duracak! Bin ayak yüksekliğinde bir darağacı inşa ediyoruz, 4 Temmuz'da da New York'un bütün ga-zetecilerini oradan sallandıracamız."

Hobby'nin bu şakası gerçekten de ertesi gün gazetede yayın-landı, C. H. L.'nin (Charles Horace Lloyd) milyonluk bir tesisle ilgili görüşme yapmak için locasında ağırladığı, Allanit elmas çeliğinin mucidi Bay Mac Allan'ın (sahte) portresiyle birlikte.

3

MAUD, hâlâ zevkten dört köşeydi. Ne var ki artık anla-tılanları biraz önceki gibi kutsal bir huşu içinde dinle-yemiyordu. Lloyd'un locasındaki sahneyi izlemişti. Mac'ın yeni bir konuyu incelediğini, kendi deyimiyle "büyük bir iş" üzerinde çalıştığını elbette biliyordu. Bir icat ya da bir proje; Mac'e ne ol-duğunu hiç sormamıştı, zira makineler ve teknik konulardan hiç anlamazdı. Mac için Lloyd'la bir iş birliğinin ne kadar önemli olacağını anlıyordu ama tam da bu geceyi, kendisiyle birlikte bir